

11. Hafta

KEÇİLERİN BESLENMESİ

Keçi yetiştiriciliği, dünyanın bir çok ülkesinde özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde masrafsız ya da az masraflı yapılan bir hayvansal üretim koludur. Keçi et, süt, kıl ve tiftik amacıyla yetiştirilmektedir.

KEÇİLERİN BESİN MADDELERİ İHTİYAÇLARI

Keçilerin besin madde ihtiyacı, katettikleri mesafe, yaşama payı, canlı ağırlık, yaş, süt verimi, büyüme, gebelik, kıl verimi, et verimine göre değişmektedir. Keçilerin ihtiyaç duyduğu besin maddeleri, enerji, protein, vitamin ve minerallerdir.

Enerji İhtiyacı

Keçilerden istenilen verimin elde edilmesi, enerji ihtiyaçlarının tam karşılanmasına bağlıdır.

$YPME = 101.38 \text{kcalME/kg } W^{0.75}$ olarak hesaplanmaktadır.

Gebelik Enerji ihtiyacı = $177 \text{ kcal ME/ } W^{0.75}$

olarak önerilmektedir.

Enerji ihtiyacının belirlenmesinde yıllık kıl verimi dikkate alınmaktadır.

$ME \text{ (Mcal/gün)} = 0.03 \times YKV \text{ (kg)}$

NRC (1981) %4 yağa göre düzeltilmiş süt için enerji ihtiyacını 1246.12 kcal/kg olarak belirlemiştir.

Protein İhtiyacı

Protein vücut dokularının yapı taşıdır. Hayvan yaşamını sürdürmesi, büyüme, gelişme, üreme, verim (süt, et, kıl, tiftik) için proteine gerek duymaktadır.

yaşama payı protein ihtiyacının = $3.07 \text{ g/ kg } W^{0.75}$

formülü ile

Gebelik için $HP = 6.97 \text{g/kg } W^{0.75}$ veya $4.79 \text{g SP/kg } W^{0.75}$

Laktasyon için $HP \text{ (g/kg süt)} = 36.9 + 8.9 \% \text{ süt yağ}$, olarak ta hesaplanabilmektedir.

Süt Keçilerinin Beslenmesi

Süt verimi yönünde ıslah edilip yetiştirilen keçilerdir. Dünya’da süt verimi yönünde yetiştirilen 30’a yakın keçi ırkı bulunmaktadır. Bunlardan en çok tanınanları Saanen, Toggenburg, Damaskus, Anglo-Nubyan gibi ırklardır. Günde 2.5 lt ve daha fazla süt verenleri mevcut olduğu gibi 5 lt süt veren rekor hayvanlar da mevcuttur. Süt keçileri 10 aylık laktasyon süresince 2000 lt civarında süt verebilmektedir.

Gebe Keçilerin Beslenmesi

Keçilerde gebeliğin ilk aylarında ihtiyaç fazla olmayıp, yaşama payının biraz üzerindedir. Bu dönemdeki keçiler için yüksek kaliteli kaba yem yeterlidir. Gebeliğin son aylarında fötüs gelişimi hızlanmakta ve besleme bu dönemde önemli olmaktadır. Sadece kaba yem, bu dönemdeki hayvanın besin madde ihtiyacını karşılamaktan uzaktır. Kaba yeme ilave olarak kesif yem de verilmelidir.

Laktasyondaki Keçilerin Beslenmesi

Laktasyondaki süt keçilerinin besin madde ihtiyacı, kurudaki hayvanlarınkinden yüksektir. Bu nedenle yüksek süt verimine sahip olan keçilerin ihtiyacını karşılayacak rasyonların hazırlanması gereklidir. Laktasyonun ilk 6-10 haftasında süt verimi yüksektir. Süt veriminin yüksek olduğu bu dönemde hayvan sütle, vücuttan önemli miktarda besin maddesini dışarı atmaktadır. Bu atılan besin maddelerinin sadece kaba yemlerle, otlak veya mer’adan karşılanması mümkün olmaz, bu durumda hayvan ihtiyacı olan besin maddelerini vücut rezervlerinden karşılamaya çalışır, sonuçta pik dönemde hayvan ağırlık kaybeder. Süt veriminin yüksek olduğu laktasyonun başında, kaba yeme ek olarak kesif yem karması verilmelidir. Verilecek kesif yem karması en az %16-18 HP içermelidir. Bu dönemde yem tüketimi fazladır. Laktasyonun ilk iki ayında keçi canlı ağırlığının %2.5-4.5’i kadar yem tüketmesine rağmen, pik dönemde yem tüketimi artar ve CA’lığın %4-5’ine ulaşır.

Tiftik (ANKARA) ve Et (İSPANYA) Keçilerinin Beslenmesi

Tiftik keçisinin en önemli özelliği dokuma sanayine uygun tiftik üretmesidir. Tiftik keçisi, Ankara ve yöresinde yetiştirildiği için kökenini buradan almakta ve Ankara keçisi

olarak ta isimlendirilmektedir. büyüme devresinde tiftik keçilerine %14 HP içerikli rasyon verilmelidir. Bir yaşındaki keçilerin rasyon protein düzeyi %12 olmalıdır. İyi kaliteli kaba yem veya iyi kaliteli otlaklarda otlatılmalıdır. Tiftik ve et (İspanya) keçisi oğlaklarının yemleri sindirilebilirliği yüksek yemlerden oluşmalı ve rasyon ham protein içeriği %18 olmalıdır.